

باسمه تعالی
طرحنامه همایش بین المللی هویت ایرانیان

ویراست ششم

پروژه هویت ایرانیان
Iranian Identity Project

عنوان کنگره: هویت ایرانیان: مبانی، الگوها، سیاستها و ارزیابی

مقدمه

هویت هر جامعه ای گنجینه میراث فرهنگی و تمدنی و تاریخی آن ملت و تمامیت شخصیت و استعدادها و ذخایر معنوی و فکری آن جامعه را شامل می شود. حفظ و تداوم و تقویت هویت ملی با شناخت استعدادهای نهفته در آن و رصد فرصت ها و تهدیدها فعلی و پیش رو ممکن است

شناخت و ارائه راه حل برای مسائل و مشکلات فرهنگی، اجتماعی سیاسی و اقتصادی جامعه رسالت دانشگاه و مراکز علمی و پژوهشی می باشد. بسیاری از این مسائل اصلی و کلیدی از جمله مساله هویت ایرانیان در بیانات مقام معظم رهبری از جمله بیانیه گام دوم طرح و معرفی شده است.

در این بیانیه با تاکید بر ورود انقلاب پرشکوه ملت ایران به عنوان بزرگترین و مردمی ترین انقلاب عصر جدید به دومین مرحله خودسازی و جامعه پردازی و تمدن سازی بر مرزبندی های خود با رقیبان و دشمنان و مشی در خطوط اصلی و چرا ماندن و چگونه ماندن تاکید شده است. " انقلاب عنصر اراده ای ملی را که جانمایه ی پیشرفت همه جانبه و حقیقی است در کانون مدیریت کشور وارد کرد؛ آنگاه جوانان را میدان دار اصلی حوادث و وارد عرصه ی مدیریت کرد؛ روحیه و باور «ما میتوانیم» را به همگان منتقل کرد"

در این بیانیه با افق نمایی تحقق تمدن نوین اسلامی تاکید شده است که برای برداشتن گامهای استوار در آینده، باید گذشته را درست شناخت و از تجربه ها درس گرفت؛ اگر از این راهبرد غفلت شود، دروغها به جای حقیقت خواهند نشست و آینده مورد تهدیدهای ناشناخته قرار خواهد گرفت.

کلید واژه ها و اصول و مبانی و افق های پیش روی یاد شده در بیانیه گام دوم نیاز به شناخت، تبیین، گفتمان سازی مولفه های هویت ایرانیان و ارزیابی سیاستهای هویتی چهل سال (گام اول) برای طراحی سیاستهای متناسب با اهداف و رویکردهای گام دوم دارد. موضوع هویت ایرانیان به عنوان یکی از کلان موضوعات بین رشته ای می تواند بسیاری از پروژه های پژوهشی، آموزشی و برنامه ها و طرحهای فرهنگی را چه در نهادهای آموزشی و پژوهشی و چه در نهادهای

مدیریتی و فرهنگی، تبیین و جهت دهی کند و یکی از موضوعات اساسی چند وجهی که همواره مورد اهتمام مقام معظم رهبری قرار گرفته است، مساله و همین موضوع هویت است. مرکز پژوهشی هویت ایرانیان دانشگاه شیراز با همکاری مرکز تبیین اندیشه های آیت الله خامنه ای در جهت تبیین علمی این مساله اساسی، پروژه هویت ایرانیان را طراحی نموده است. برگزاری کنگره های دوسالانه بین المللی، ملی و منطقه ای از برنامه های پروژه هویت ایرانیان در جهت پرداختن جدی تر و تخصصی تر به موضوع هویت است. کلیه فعالیت های پژوهشی صورت گرفته در فاصله پیش همایش ها در قالب سخنرانی، نشست علمی، تدوین پایان نامه و رساله و تالیف مقاله و کتاب و نیز طرح های پژوهشی، در همایش ها عرضه می گردد، تا از خلال آن نخبگان و اندیشمندان هویت شناس به تبادل نظر بپردازند و به تدریج ادبیات پژوهشی قابل استناد برای محققان فراهم شود.

با توجه به ضرورت ارزیابی و بازنگری سیاست های هویتی در گام اول و چهل سال پس از انقلاب... با نگاهی به آینده عنوان کنگره اول: "هویت ایرانیان: مبانی، الگوها، سیاستها و ارزیابی" می باشد.

از اهداف همایش ها تاکید بر نگاه یک پارچه به هویت ایرانیان (میراث ایران و میراث اسلام) (از ایران باستان تا ایران معاصر) در جهت حفظ وحدت ملی و مواجهه با دستکاری حافظه تاریخی ایرانیان با بازسازی هویت دینی در ایران باستان و جلوگیری از فعال شدن گسل ها و گسست های هویتی زبانی و قومی و فرهنگی و تبیین نقش خرده فرهنگها و قومیتها و مناطق در شکل دهی هویت ملی و نیز فعال کردن اشتراکات هویتی مناطقی از جهان اسلام از مدخل میراث تاریخی و زبان و ادبیات فارسی می باشد.

همچنین معرفی و ارائه گزاره های موجود در آیات و روایات در توصیف و تحسین ایرانیان از زبان پیامبر ص و اهل بیت و الگوهای هویتی ایرانیان در صدر اسلام مانند سلمان فارسی و جایگاه امام علی ع و امام حسین بن علی ع و.. در هویت ایرانیان و نیز استخراج و معرفی مصادیق هویت در آیین فرهنگ، ادب و هنر ایران از اهداف این طرح می باشد.

خوانش هویت ملی به گونه ای که همراستای با هویت اسلامی و انقلابی به ایجاد اشتراک و هم افزایی جهان اسلام در مواجهه با هویت غربی استعماری شود.

توجه به مساله هویت جوانان و تلاش در جهت ایجاد و تقویت حس تعلق به هویت ملی و اسلامی و سیاست گذاری مناسب فرهنگی در این جهت از اهداف دیگر همایش می باشد.

پروژه هویت ایرانیان در مسیر تبیین این موضوع با توجه خاص به واقعیت و ظرفیت هویت های محلی و بومی مناطق مختلف ایران، در مسیر تبیین ظرفیت های محلی - ملی و تاکید بر کارکرد دوگانه این ظرفیتها، پیشنهاد شکل گیری کمیته های محلی در این جهت را دارد.. در این راستا با رایزنی با شورای فرهنگ عمومی استانها می توان به جهت دهی و بهره گیری از ظرفیت های نهادهای فرهنگ ساز در این مناطق پرداخت..

همچنین می توان از طریق وزارت میراث فرهنگی و با همکاری مراکز پژوهشی جوایزی در حوزه ایران شناسی و مردم شناسی تعیین کرد. تشکیل موزه های حقیقی و مجازی با بهره گیری از فن آوریهای مرتبط در این زمینه مورد تاکید است. بخشی از پروژه ناظر به انتقال میراث فرهنگی اسلامی - ایرانی به کودکان و نوجوانان می باشد که در این زمینه وزارت جوانان و نیز وزارت آموزش و پرورش به مشارکت گرفته شوند.

اهداف کنگره:

۱. تبیین شاخص های هویت ملی ایرانیان
۲. تبیین نظرات آیت الله خامنه ای در زمینه هویت ایرانیان
۳. تولید محتوای دانشی پیرامون هویت ایرانیان
۴. ارائه مباحث و یافته های جدید در حوزه هویت با رویکرد اسلامی
۵. ارزیابی امتداد هویت ایرانیان در منطقه بویژه حوزه فرهنگی تمدن ایران
۶. تبادل دستاوردهای پژوهشی بین مراکز علمی و پژوهشی
۷. گفتمان سازی موضوع هویت ایرانیان در سطح جامعه علمی کشور
۸. افزایش توجه و مشارکت سیاستگذاران و مدیران کشور به این حوزه
۹. آینده نگاری مساله هویت با لحاظ تحولات جهانی

محورهای کنگره:

۱. مبانی و مولفه های شکل دهنده و تحکیم بخش هویت ایرانیان
۲. ارزیابی تطورات و تحولات تاریخی هویت ایرانیان در دوره معاصر با تاکید بر گام اول انقلاب
۳. بررسی نسبت هویت با رشته های مختلف هنر و علوم انسانی (جامعه شناسی، روانشناسی، تاریخ، علوم سیاسی، حقوق، گردشگری، تعلیم و تربیت، شهرسازی، معماری و مردم شناسی زبان شناسی باستان شناسی ...)
۴. شناخت وضعیت مولفه های هویتی افشار مختلف جامعه (کودکان، جوانان، زنان و ...)
۵. نسبت هویت های قومی و هویت ملی
۶. بررسی نسبت منافع ملی و هویت ملی
۷. ارزیابی اقدامات حکومت پهلوی در مساله هویت ایرانیان
۸. نقش امام خمینی و آیت الله خامنه ای در مدیریت مساله هویت ایرانیان
۹. نظریات آیت الله خامنه ای در باره هویت ملی، اسلامی و انقلابی
۱۰. بررسی تطورات مربوط به مساله هویت زن
۱۱. هویت ملی و جهانی شدن
۱۲. هویت ملی، مدرنیته و غرب الگوها و نظریه های مرتبط با هویت ایرانیان
۱۳. انقلاب اسلامی و هویت ایرانیان
۱۴. زبان و ادبیات فارسی و هویت ایرانیان
۱۵. هنر، رسانه و هویت ایرانیان
۱۶. علم و فن آوری به عنوان نشانه هویتی ایران امروز
۱۷. شبکه های اجتماعی و رسانه های فراگیر و هویت ایرانیان
۱۸. ایران در نگاه دیگران (دانشجویان و طلاب خارجی، گردشگران، ایران شناسان و اندیشمندان)
۱۹. بررسی انتقادی گفتمانهای واگرایانه در حوزه هویت ایرانیان
۲۰. بررسی انتقادی سیاستهای آموزشی در فرهنگ پذیری و خودآگاهی هویتی در دو پهنه رسمی و غیر رسمی
۲۱. نقش نهادهای مدنی و تاثیر آن در ثبت و ارتقی هویت ایرانیان
۲۲. نمادهای هویتی هویت ایرانیان

- ۲۳. ارزیابی سیاست های هویتی جمهوری اسلامی ایران در گام اول انقلاب (چهل سال بعد انقلاب)
- ۲۴. سیاستهای هویتی مطلوب در گام دوم انقلاب الزامات و ضرورتها
- ۲۵. مساله تنوع هویتی و سیاستهای مطلوب در گام دوم انقلاب
- ۲۶. پنل ها و نشستهای تخصصی منطقه ای: نقش تاریخی مناطق و نواحی ایران در شکل گیری هویت ایرانیان

ارکان کنگره:

- ❖ رئیس کنگره: معاون پژوهشی دانشگاه شیراز
- ❖ دبیر کنگره: رییس مرکز پژوهشی هویت ایرانیان دانشگاه شیراز
- ❖ دبیران منطقه ای نشستهای منطقه ای: معاونین پژوهشی دانشگاههای همکار
- در صورت هماهنگی و موافقت نشست ها و پنل های منطقه ای ماهی یک بار در یکی از دانشگاههای مذکور برگزار خواهد شد.
- ❖ اعضای کمیته علمی کنگره: کمیته علمی همایش متشکل از سه بخش:
  - اساتید شناخته شده در سطح کشور در حوزه هویت ایرانیان اعم از دانشگاهی و حوزوی
  - معاونین و مدیران پژوهشی مراکز علمی حامی همایش
  - دبیران کمیته های تخصصی پروژه هویت ایرانیان
- ❖ حامیان علمی کنگره: دانشگاه های مختلف ، مراکز پژوهشی و حوزه های علمیه
- ❖ حامیان اجرایی کنگره: شورای عالی انقلاب فرهنگی ، وزارت علوم (دانشگاه شیراز) ، وزارت کشور (استانداری فارس) ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ، میراث فرهنگی . کمیسیون فرهنگی مجلس
- ❖ شورای سیاستگذاری کنگره هویت ایرانیان : جهت سیاستگذاری و هماهنگی امور مربوط به ابعاد فرهنگی- ترویجی همایش هویت ایرانیان در سطح ملی شورایی مرکب از پژوهشکده انقلاب اسلامی ، وزارتخانه های علوم ، ارشاد ، کشور و شهرداری ها ، آموزش و پرورش ، میراث فرهنگی وزارت امور ، خارجه و سازمان فرهنگ و ارتباطات (در موضوع هویت ایرانیان خارج از کشور) ، بنیاد ایران شناسی و صدا و سیمای جمهوری اسلامی تشکیل می شود.

زمان برگزاری کنگره: ۱۲-۱۳ اردیبهشت ۱۴۰۲
مکان برگزاری: دانشگاه شیراز

سیاست های ارتقاء کیفیت کنگره:

۱. برگزاری پیش نشست های همایش در دانشگاه های برتر کشور
۲. سفارش مقاله به اساتید برجسته

۳. سفارش کتاب به اساتید برجسته
۴. حمایت از پایان نامه های کارشناسی ارشد و رساله های دکتری
۵. عقد تفاهم نامه با نشریات علمی پژوهشی جهت چاپ مقالات برتر همایش